

Jaarverslag 2015 Vereniging EMDR Nederland

Inhoud

DEEL I Verslag bestuur.....	3
Belangenbehartiging	4
EMDR Magazine	5
De VEN-mail (digitale nieuwsbrief)	6
Website	6
Uitbesteden secretariaatswerkzaamheden aan Buvoo	6
EMDR Europe	6
Journal of EMDR Practice and Research	7
Bij-/ en nascholing.....	7
Supervisors.....	7
Special Interest Groups	7
Actieplan bestuur 2016 en verder.....	8
DEEL II Verslag opleidingscommissie.....	9
DEEL III Verslag supervisorycommissie	10
DEEL IV Verslag congrescommissie	11
DEEL V Verslag klachtencommissie	11
DEEL VI Verslag pr-commissie	11
DEEL VII Verslag wetenschapscommissie.....	12
DEEL VIII Verslag Special Interest Groups (SIGs)	14
SIG EMDR en Ouderen	14
SIG EMDR en Verslaving.....	15
SIG EMDR en ASS (Autisme Spectrum Stoornissen).....	15
SIG EMDR en Eetstoornissen.....	16
SIG EMDR en Psychose.....	17
SIG EMDR en Verstandelijke Beperking	17
SIG EMDR en SFT	18
SIG EMDR en Forensische Zorg	18
SIG EMDR en Vroegkinderlijke Traumatisering.....	19

SIG EMDR en Hoofdpijn.....	19
SIG EMDR en Preverbaal Trauma	19
SIG EMDR en Sensorimotor Psychotherapy	20
SIG EMDR en Culturele diversiteit.....	20
SIG EMDR en Somatiek.....	21
SIG EMDR en Zwangerschap	22
SIG EMDR en ADHD	22
DEEL IX Verslag protocollencommissie	22
DEEL XI Verslag penningmeester.....	23

Jaarverslag 2015

Vereniging EMDR Nederland

DEEL I Verslag bestuur

Het bestuur heeft in 2015 tien keer vergaderd. De jaarlijkse vergadering van het bestuur met de Opleidingscommissie werd wegens volle agenda's verplaatst naar 9 februari 2016. Het bestuur heeft samen met OC en Peter van Drunen (bestuursondersteuner) veel tijd besteedt aan het actualiseren van reglementen en statuten en de daarmee samenhangende overgangsregeling HR/ROR. Mede hierdoor hebben veel therapeuten besloten aan het eind van 2015 om nog (aspirant)lid te worden van de VEN. Het aantal leden is daarom ten opzichte van vorige jaren significant gestegen. In januari 2015 is Tilly Koolstra voor het eerst aangeschoven bij het bestuur en Annemieke Driessen in april. Na een half jaar proeftijd hebben ze beiden aangegeven graag in het bestuur zitting te willen nemen. Beide leden worden door het bestuur voorgesteld op de ALV in maart 2016. Herma Hagen heeft voor de zomer besloten het rustiger aan te doen vanwege gezondheidsproblemen. Het bestuur wenst haar heel veel sterkte toe.

Het ledenbestand zag er per 31-12-2015 als volgt uit:

- 1491 Aspirant leden (eind 2014: 953, eind 2013: 885, eind 2012: 845, eind 2011: 625, eind 2010: 591; eind 2009: 399, eind 2008: 345)
- 1937 Gewone leden (eind 2014: 1619, eind 2013: 1412, eind 2012: 1205, eind 2011: 1032; eind 2010: 876; eind 2009: 741, eind 2008: 640)
- 5 Ereleden (Ad de Jongh, Carlijn de Roos, Renee Beer, Joany Spierings, Hellen Hornsveld)
- 3433 Totaal aantal leden. (eind 2014: 2589, eind 2013: 2315, eind 2012: 2068, eind 2011: 1658, eind 2010: 1468, eind 2009: 140, eind 2008: 985);
- 613 Aantal practitioners: (eind 2014: 522, eind 2013: 455, eind 2012: 385, eind 2011: 329, eind 2010: 282)
- 11 Nieuwsbrieflezers (De zogeheten Nieuwsbrieflezers waren al lid van het EMDR netwerk voor de oprichting van de VEN in 2003, maar konden door de verscherpte toelatingseisen geen lid worden van de VEN).

Hieronder volgt een beschrijving van zaken, waar het bestuur zich in 2015 mee beziggehouden heeft. Een en ander is uitgebreider beschreven in de verslagen van de afzonderlijke commissies. Bestuur, commissies, leden, secretariaatsbureau en diverse contactpersonen (zoals van de website, de SIG's, of de boekwinkel), wisselen voortdurend informatie met elkaar uit. Het bestuur verzamelt alle informatie; ze verzoekt commissies om zaken uit te voeren, stuurt aan en beslist vervolgens over keuzes en het resultaat. Commissies geven gevraagd en ongevraagd advies, dat het bestuur vervolgens omzet in beleid.

Communicatie naar leden:

Belangenbehartiging

Federatie P3NL

Korte achtergrond

In januari 2014 kwamen 13 wetenschappelijke en beroepsverenigingen bij elkaar vanwege een gevoel van urgentie en zorgen over de Zorg. De gesprekken waren vruchtbaar maar er bleken verschillende ideeën over de vorm en het tempo waarin de samenwerking tot stand moest komen. De VEN sloot zich aan bij het initiatief van verenigingen die haast wilden maken. Herma Hagen (bestuur) en Debbie Been (PR-commissie) waren daar namens de VEN bij betrokken.

Oprichting P3NL en interne organisatie

Op 4 februari 2015 vond een werkconferentie plaats van negen verenigingen van psychologen, pedagogen en psychotherapeuten, te weten: NIP, VGct, NVO, NVGzP, VEN, NVRG, VKJP, VCgP en NVVS. Tijdens deze werkconferentie is het besluit genomen om een Federatie op te richten. Deze heeft de naam 'P3NL' gekregen.

P3NL is een vereniging van verenigingen. Het bestuur bestaat uit vertegenwoordigers van het NIP, VGct, NVO, VKJP en NVGzP. De ledenvergadering (Algemene Vergadering, AV) bestaat uit vertegenwoordigers van alle negen verenigingen. Vanuit de VEN was dat Herma Hagen, totdat zij wegens ziekte gedwongen werd om haar taken neer te leggen. Annemieke Driessen heeft haar vanaf september 2015 opgevolgd.

Naast het bestuur en de AV kent de federatie een aantal commissies, waarin de VEN ook is vertegenwoordigd, te weten: Jeugd (Esther Leuning), Beroepenstructuur (Debbie Been) en Bekostiging (Herma Hagen, sinds eind 2015 vervangen door Bas van de Steeg).

Eind 2015 is een directeur voor P3NL aangesteld: Marnix de Romph. Hij is in januari 2016 met zijn werkzaamheden voor P3NL gestart.

Dit is de tekst van P3NL over de oprichting:

Met de oprichting van een nieuwe federatie, P3NL bundelen psychologen, psychotherapeuten en pedagogen hun krachten om kwaliteit bij het verlenen van psychologische, psychotherapeutische en pedagogische zorg verder te verstevigen. Bij de professionele beroepsuitoefening moet de cliënt centraal staan en deze moet kunnen rekenen op kwalitatieve, efficiënte en doelmatige zorg en jeugdhulp.

Een krachtig en eenduidig geluid is essentieel voor het succesvol behartigen van de belangen van onze achterban op het gebied van kwaliteit, identiteit, professionaliteit, organisatie en de financiële kaders. De federatie wil, door kwaliteit centraal te stellen, de zeggenschap over de wijze van de beroepsuitvoering door zorgprofessionals borgen. Daarbij staat de zorgbehoefte van de cliënt voorop.

De positie van de psychologen, psychotherapeuten en pedagogen als professional met regie over het eigen werk moet worden erkend en versterkt. Dit op basis van professionele standaarden en richtlijnen voor zorg aan volwassenen en jeugdhulp en met een gezamenlijke visie op de inrichting van het beroepenveld.

De federatie wil o.a. de beleidsinvloed van de beroepsgroepen vergroten bij de inrichting en vergoeding van de zorg en jeugdhulp. Wettelijke, organisatorische en financiële kaders

vormen daarbij in de toekomst geen belemmeringen meer, maar bieden kansen en mogelijkheden voor de professionele beroepsuitoefening door betrokken zorgprofessionals voor hun cliënten.

Het bestuur van P3NL bestaat uit vijf leden, met Jeroen Muller als voorzitter. Bij de federatie zijn negen beroeps- en wetenschappelijke verenigingen aangesloten. Daarmee vertegenwoordigt P3NL zo'n 20.000 psychologen, psychotherapeuten en pedagogen in Nederland. De federatie zal ook haar bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de vakgebieden psychologie, psychotherapie en pedagogiek en daarbij de samenwerking met andere organisaties actief opzoeken.

Financiën

De deelnemende verenigingen dragen bij naar verhouding van het ledenaantal. In 2015 was de bijdrage van de VEN €6000,-. In 2016 zal dit €18.000,- zijn. Voor de toekomst wordt een andere kostenverdeling onderzocht. Een van de mogelijkheden is een bijdrage gerelateerd aan een percentage van de begroting van de individuele verenigingen.

Zie de bijlage 'begroting Federatie P3NL 2016'.

Stemrecht

Het stemrecht is net als de contributie verdeeld conform verenigingsgrootte: de grote verenigingen (NIP, VGCT, NVO) hebben 4 stemmen, de middelgrote (NVGzP, VEN en NVRG) 2 stemmen, de kleine verenigingen (VGcP, VKJP, NVVS) 1 stem.

Nu de VEN qua ledenaantal in de afgelopen maanden enorm gegroeid is, hoort zij bij de grote verenigingen. De stemverhoudingen zullen daarmee opnieuw berekend moeten worden.

Zie voor een overzicht van de bereikte resultaten van P3NL de bijlage 'wat is er bereikt in 2015?'. Kijk voor meer informatie op: www.p3nl.nl en www.nvgzp.nl

EMDR Magazine

De redactiecommissie van het EMDR Magazine (EM) heeft in 2015 drie keer vergaderd en bestaat uit Iva Bicanic (hoofdredactie), Ad de Jongh (hoofdredactie), Dafna Zwarts (beeldredactie), Femke van de Linde, Rowina de Bas, Marjolein Geldermans, Gea Procee, Judith Westra, Cindy de Kruijk, Hayo Lasschuijt en Wieger Favier (eindredactie). Eind 2015 hebben twee leden afscheid genomen. Een oproep voor versterking van de commissie leverde in 'no time' maar liefst 11 nieuwe redacteurs op: Carien Karsten, Leony Coppens, Deana de Zwart, Dana Sofi, Jelly Bijlsma, Suzanne van Hees, Linda Verhaak, Gusta Boland, Ursula Hendriks, Tina Vreys en Nadia Thiel.

Iva Bicanic en Ad de Jongh zijn namens de redactiecommissie vertegenwoordigd in het bestuur. De beeldredacteur zorgt voor de groeiende poule aan professionele fotografen en illustratoren.

Er zijn in 2015 drie EM nummers verschenen. Uit een kwalitatieve evaluatie tijdens het jaarlijkse VEN congres is naar voren gekomen dat leden zeer enthousiast en lovend zijn over zowel inhoud als lay-out van EM. Desondanks blijft de commissie zich inspannen om elk nummer verder te verbeteren. EM is online beschikbaar via <http://www.emdrmagazine.nl>. Opvallend voor 2015 is dat sommige artikelen uit EM via social media zijn verspreid voor een bredere doelgroep dan uitsluitend VEN leden. EM heeft een eigen Facebookpagina die door Carien Karsten wordt beheerd.

De oplage is momenteel 4000. Cursisten die de basisopleiding hebben voltooid, ontvangen het magazine; EM wordt daarmee ook voor de werving van nieuwe leden gebruikt.

De VEN-mail (digitale nieuwsbrief)

De VEN-mail is in totaal 60 keer uitgegaan naar de leden. De VEN-mails zijn niet meer terug te lezen op de ledenpagina van www.emdr.nl, maar in [Mijn EMDR Profiel](#). Het beleid is schaars te zijn met VEN mails, en om per VEN-mail slechts 1 onderwerp te behandelen, zodat voor de lezer direct duidelijk is of de betreffende mailing voor hem of haar interessant is. Er waren dit jaar twee VEN-mails minder verzonden dan in 2014.

Website

Er zijn gemiddeld cc 355 bezoekers per dag voor de verwijslijst. Voor de website www.emdr.nl ligt het bezoekersaantal gemiddeld op 1317 per dag. Het bestuur heeft in 2014 besloten om een nieuwe website te laten bouwen omdat de huidige website niet meer voldoet. In 2015 is men volop hiermee bezig geweest. De definitieve oplevering is gepland in maart 2016 met dank aan de PRcie.

Uitbesteden secretariaatswerkzaamheden aan Buvoo

Vanaf 1 januari 2015 is Custers Projectadministratie opgeheven en is Truus Custers bij Buvoo in dienst getreden. Dit betekent dat alle werkzaamheden; debiteuren- en crediteurenadministratie, secretariële ondersteuning en ondersteuning van alle commissies in brede zin, onder de verantwoordelijkheid vallen van Desiree van Balen (Buvoo). De contributie werd evenals de voorgaande jaren geïnd via automatische incasso, dit werkte wederom prima.

Ter versterking van alle werkzaamheden heeft Desiree van Balen in 2015 naast Yvonne, Truus en Amanda Keepers een extra kracht, Nicole Schutte, aangetrokken mede vanwege de stijgende werkzaamheden en de toename van het aantal aanvragen voor het lidmaatschap (door de overgangsregeling) eind 2015.

Buvoo heeft de congrescommissie ondersteunt met het nationale congres in Nijmegen, maar is later ook betrokken met de voorbereidingen van het Europese Congres in 2016. Ook ondersteunt Buvoo de opleidingscommissie m.b.t. accreditatie, aanvraag practitioners en herregistratie practitioners.

Buvoo is gestart met het e-mailticketsysteem (OTRS genoemd). Voordeel van dit systeem is dat er veel gewerkt wordt met templates (standaard antwoorden). Dit bevordert de snelheid bij drukte en bij afwezigheid of vele binnengekomen e-mails kan er een geautomatiseerd antwoord direct worden verstuurd. Het aantal binnengekomen e-mails in 2015 was ruim 16.000!

Desiree van Balen heeft evenals vorig jaar de bestuursvergaderingen genotuleerd, noteert de binnengekomen mail, en stelt- in samenwerking met de voorzitter- de agenda op.

Het was de bedoeling om in 2015 te starten met een eigen lid VEN-dossier in PE-online, vanwege de implementatie van de overgangsregeling eind 2015 wordt in 2016 definitief gestart met dit project.

EMDR Europe

Het bestuur van EMDR Europe, de *EMDR Europe Board*, komt tweemaal per jaar bij elkaar, een groep van ongeveer 25 landenvertegenwoordigers/sters: een keer tijdens het Europese

congres (1 dag, in 2015 in de stad waar het Europese congres wordt gehouden en eenmaal op een andere locatie (2,5 dagen, meestal in november, in 2015 was dit in Milaan). Joany Spierings en Ad de Jongh vertegenwoordigen Nederland (VEN), Ad de Jongh zit, naast Carlijn de Roos, voor Nederland ook in de *Scientific committee*. Deze commissie coördineert het wetenschappelijk onderzoek binnen Europa en adviseert het bestuur over de mogelijke toekenning van subsidies voor wetenschappelijk onderzoek. Binnen de *Standards committee*, komen zaken aan bod die betrekking hebben op de accreditatie van trainers en de inhoud en accreditatie van door EMDR Europe geaccrediteerde trainingen (Ad de Jongh neemt hieraan deel). Joany Spierings heeft zitting in de *Practice committee* die tot taak heeft eisen te formuleren en te bewaken aangaande de kwaliteit van de registraties zoals die van de practitioners en consultants (supervisoren).

Tijdens de algemene (board) bijeenkomsten van EMDR Europe in 2015 werden onder andere het jaarlijkse congres in Milan geëvalueerd en werden de congressen van Milaan (2015) en Den Haag (2016,) voorbereid en besproken. Carlijn de Roos en Renee Beer hebben zitting in het *Child en Adolescent committee*. Zij zetten zich in om in Europees verband de kwaliteit van de KenJ EMDR opleidingen te bewaken en de K en J trainingen in andere landen te faciliteren. Ook dit comité komt twee keer per jaar bij elkaar.

Journal of EMDR Practice and Research

Alle leden hebben online toegang tot het *Journal of EMDR Practice en Research*, dat vier keer per jaar verschijnt. Van de belangrijkste artikelen verschijnt een samenvatting en/of bespreking in het EMDR Magazine. De cijfers omtrent het aantal Journals geeft een goed beeld omtrent het ledenaantal van alle Europese landen. Opvallend is dat Nederland in Europa nog steeds het meeste aantal leden heeft die geabonneerd zijn op het Journal..

Bij-/ en nascholing

De organisatie van de verschillende activiteiten (netwerkavonden, workshops, congressen) kost een hoop tijd, zeker door de erbij gekomen accreditatieaanvragen bij de verschillende beroepsverenigingen. De organisatie van deze activiteiten is in handen van de congrescommissie namens de Vereniging EMDR Nederland (zie ook jaarverslag congrescommissie).

Supervisoren

Supervisorendag: In januari 2015 vond voor de zevende keer voor alle supervisoren een supervisorendag plaats in de Ernst Sillem Hoeve. De supervisorencommissie is verantwoordelijk voor de organisatie.

Special Interest Groups

Annemieke Driessen heeft in 2015 de coördinatie van de SIG's overgenomen van Hellen Hornsveld. Er werd een jaarlijks contactpersonenavond gehouden in januari 2015 waarin ervaringen werden uitgewisseld. Zie ook de verslagen van de afzonderlijke SIG's.

Actieplan bestuur 2016 en verder

- In 2015 is hard gewerkt aan grote projecten: zoals implementatie van de nieuwe lidmaatschapsstructuur, het Europese congres en de samenwerking met andere verenigingen. De ambitie voor 2016 is om dit beleid voort te zetten.
- Faciliteren en organiseren van het EMDR EUROPE congres met meer dan 1.000 deelnemers
- Aanvang nieuwe supervisorenopleiding
- Aanvang ledendossiers in PE-online
- Groei ambitie van het aantal VEN-leden voor eind 2016 naar 4.000 leden

DEEL II Verslag opleidingscommissie

Jaarverslag van de Commissie Opleiding, Lidmaatschappen en Registraties
(Opleidingscommissie) 2015

Per december 2015 bestaat de commissie uit Marie Louise Aendekerk (voorzitter, portefeuille accreditatie), Erik ten Broeke (trainer), Marcella Udenhout (portefeuille practitioners) Do Doeksen (portefeuille consultants), Tilly Koolstra (kandidaat bestuurslid) Gerke Dooijeweerd (portefeuille intervisie en sig) en Marjolein Wansink (secretaris, portefeuille toelating). Per december heeft Erik ten Broeke aangegeven gezien zijn werkzaamheden niet meer vast aan de OC te kunnen deelnemen. Vanaf 2017 is Hellen Hornsveld beschikbaar om als trainer mee te denken in de OC. En in 2015 hebben we afscheid genomen van Herma Hagen en Geke Konijnenberg met nogmaals veel dank voor al hun werk en inzet.

Taak van de Opleidingscommissie (OC) is het door het Bestuur vastgestelde opleidingsreglement ten uitvoer te brengen en het Bestuur gevraagd en ongevraagd te adviseren inzake opleidingsbeleid.

De OC is in 2015 6 keer bij elkaar geweest en de jaarlijkse vergadering met het Bestuur heeft helaas niet plaatsgevonden.

Het afgelopen jaar is aandacht besteed aan de volgende onderwerpen:

- De OC heeft in 2015 aan 91 leden van de Vereniging de registratie 'EMDR Europe Practitioner' toegekend, waarmee het totale aantal gestegen is naar 613.
- Sinds 2011 loopt ook de herregistratie: in 2015 hebben 48 practitioners hun registratie als practitioner verlengd met 5 jaar.
- In 2015 is aan 75 cursussen op verzoek accreditatie toegekend, de toegekende punten zijn steeds op de website gepubliceerd. Ook wordt er gewerkt met PE online om cursussen voor accreditatie aan te bieden. Er zijn ook enkele individuele aanvragen geweest.
- In 2015 zijn er 15 intervisiegroep aanvragen geweest. Er zijn 3 SIG's (special interest Group), in 2015 is er een nieuwe SIG's aanvraag gedaan.
- In 2015 zijn er 7 nieuwe supervisors geregistreerd, daarmee komt het totaal aantal supervisors op 48.
- Een groot aantal aanvragen voor toelating tot de basistraining is beoordeeld en beantwoord. Over een beperkt aantal van deze is als 'casuïstiek' gediscussieerd in de vergaderingen. Beslissingen die afwijking of nuancering van bestaand beleid of nieuw beleid impliceerden werden ook dit jaar weer bijgehouden.

Belangrijke beleidsthema's in 2015 waren de herziening van het ROR, het Reglement Opleiding en Registraties, waarin de wijziging van de lidmaatschapsstructuur verwerkt diende (ALV van 2103) te worden. Zowel door het Bestuur als door de OC is er veel tijd in gestoken.

T.a.v. de lidmaatschapsstructuur is heeft de ALV van 2013 ingestemd met het door het Bestuur voorgestelde beleid, waarbij de termijn dat iemand aspirant lid kan zijn beperkt wordt, en het lidmaatschap en practitionerschap samengevoegd worden. Dit beleid is in 2014 verder uitgewerkt, met name de overgangsregeling en in 2015 dus formeel vastgelegd in het hernieuwde ROR.

Inmiddels is ook door de OC de folder voor (toekomstige) leden herzien.

Het andere thema dat voor veel discussie heeft gezorgd was de verwijzlijst. De verwijzlijst is voor zowel de klanten en voor verwijzers als voor de aanbieders belangrijk. Voor aanbieders

is het een gezicht naar buiten; een manier van profileren. Voor de klant en verwijzer een belangrijke bron bij het vinden van een goed gekwalificeerde EMDR behandelaar. Allen zowel klant als verwijzer en aanbieder zijn gebaat bij een heldere simpele regeling. De aantekening is een kwaliteitswaarborg voor het werken met een bepaalde leeftijdscategorie. In 2012 heeft EMDR Europe de eisen voor aan apart K+J practitioner certificaat vastgesteld, daarmee ontstond de mogelijkheid om aparte aantekeningen te gaan geven. Het gaat om het bewaken van de kwaliteit van EMDR en waarborgen dat wie met kinderen en jeugdigen (respectievelijk volwassenen) werkt ook de daarvoor vereiste kennis en kunde heeft. In het verleden was de beleidsvisie dat wilde iemand beide noteringen hebben dat dan ook vooropleiding en registratie in beide leeftijdsgroepen moest zijn – dat is losgelaten want niet haalbaar, er is slechts 1 GZ registratie ook al wordt deze wel vanuit verschillende doelgroepen ingevuld. De eisen die vanuit de VEN gesteld kunnen worden hebben dus uitsluitend betrekking op het VEN opleidingstraject dat competentie gestuurd is en op de werksetting.

Beleidsthema's voor 2016

*herregistratie supervisors

*verbeteren format casusconceptualisatie

*evalueren van accreditatie-regelment voor bij en nascholing.

Marjolein Wansink

h.t. secretaris OC VEN

DEEL III Verslag supervisorycommissie

In 2015 heeft de Supervisorycommissie (SC) tot maart uit het zelfde team bestaan als in 2014, nl Marjan de Haan (voorzitter & notuliste), Geke Konijnenberg, (lid Opleidingscommissie) en Hans Jaap Oppenheim, (Bestuurslid). Marjan de Haan heeft om gezondheidsredenen besloten haar functie in de supervisorycommissie neer te leggen. Do Doeksen, lid van de Opleidingscommissie, was bereid deze vacature in te vullen.

Taak van de Supervisorycommissie (SC) is het faciliteren en bewaken van de kwaliteit van alle zaken rondom het EMDR-Supervisoryschap. De SC adviseert en rapporteert aan de OC en het Bestuur gevraagd en ongevraagd in alle zaken aangaande Supervisory¹ en Supervisory i.o. (Sio's).

De supervisorycommissie heeft in 2015 vijf keer vergaderd.

Het afgelopen jaar is aandacht besteed aan de volgende onderwerpen:

- De organisatie en invulling van de Supervisorydag in januari 2015 werd voor het eerst gedaan door de SC.. Het draaiboek van deze jaarlijks terugkerende dag werd opnieuw bijgewerkt. De SC heeft de supervisorydag 2015 geëvalueerd aan de hand van een enquête die door de deelnemers van die dag is ingevuld.

- De SC heeft de Supervisory i.o. verder begeleid. Met behulp van het Sio-volgsysteem werd getracht de spreiding van supervisoryanten over de supervisory soepeler te laten verlopen.

- Het 'draaiboek Supervisoryopleiding' is in 2015 compleet door voortschrijdend inzicht. Het 'stroomdiagram supervisoryopleiding' werd aangescherpt. De

¹ Waar gesproken wordt over supervisors wordt bedoeld "EMDR Europe Consultants"

supervisoropleiding die start in het najaar van 2016 kan hierdoor optimaal worden ondersteund.

Tot slot heeft de SC aandacht besteed aan een gepaste invulling van de supervisorendag in januari 2016.

DEEL IV Verslag congrescommissie

Het Nederlandse EMDR in april trok als vanouds weer veel deelnemers: circa 750 en werd wederom erg goed beoordeeld. Daarnaast werden in 2015 vier netwerkvondten georganiseerd:

24 maart: Hellen Hornsveld en Wiebren Markus over EMDR bij verslaving

18 juni: Ricky Greenwald een netwerkvondt en op 18 en 19 juni een workshop over het behandelen van probleemgedrag bij jongeren met het MASTR protocol,

17 september: Sander de Vries over het voorbereiden van ouders op geweldloos verzet met EMDR

26 november Erik ten Broeke en Marleen Rijkeboer over EMDR bij dwang.

Het naderende Europese EMDR congres van 17 t/m 19 juni 2016 in Den Haag vraagt zoveel van congrescommissie dat er ondersteuning is gezocht en gekomen van de PR commissie en een betaalde kracht. Het beoordelen van de abstracts kostte meer tijd dan voorzien waardoor het zeer interessante programma pas sinds 22 februari op de website staat. Het PR plan houdt onder meer in dat in samenwerking met de PR commissie iedere 2 weken een mail verzonden worden met een interview met een (keynote) spreker in het Nederlands naar de VEN-leden en in het Engels naar de EMDR verenigingen over de gehele wereld. Ook wordt ism een externe kracht naar sponsoring gezocht en zijn de verschillende projectgroepen ontzettend druk met alle taken die vervuld moeten worden.

Tussen alle bedrijven door hebben we m.b.t. ons nationale congres helaas moeten concluderen dat we te groot zijn geworden voor de sfeervolle Vereeniging in Nijmegen en zijn op zoek gegaan naar een nieuwe locatie. We hebben deze gevonden bij de karaktervolle de Fabrique in Maarsse.

De congrescommissie

DEEL V Verslag klachtencommissie

De klachtencommissie bestond in 2015 uit de volgende leden: Rene van Stralen (jurist), Noud Bekkers, Franka Groote en Jan Huberts. Er zijn in 2015 geen klachten ingediend. De commissie is derhalve in 2015 niet bij elkaar geweest.

DEEL VI Verslag pr-commissie

In de eerste helft van 2015 is de PR-commissie, door het verlies van een aantal leden, weinig actief geweest. Er zijn wel enkele activiteiten verricht, zoals deelname aan de jaarlijkse SIG bijeenkomst met het Bestuur. Ook heeft Hieke Bos haar werkzaamheden voor de nieuwe website weten voort te zetten.

Rond de zomer van 2015 is er initiatief genomen om nieuwe leden voor de PR-commissie te werven. Er werd door collega's enthousiast op gereageerd. Binnen redelijk korte termijn bleken er 14 serieuze kandidaten zich gemeld te hebben. Aan Rik Knipschild (psycholoog en onderzoeker bij Karakter kinder- en jeugdpsychiatrie) is gevraagd om het voorzitterschap vorm te geven.

Op 14 oktober is de nieuwe PR-commissie voor de eerste keer bij elkaar gekomen. N.a.v. deze vergadering heeft de PR-commissie, mede in samenspraak met het bestuur, een aantal speerpunten gekozen om in 2015/2016 aan te werken, namelijk:

- Zichtbaar en actief op alle *social media* (LinkedIn, Twitter, Facebook) door dagelijkse updates over relevant nieuws, wetenschappelijk onderzoek, cursussen / congressen / workshops en psychoeducatieve berichten.
- Verder bouwen aan de nieuwe website door content aan te leveren en verder mee te denken over de grafische vormgeving. Vermoedelijke releasedatum in maart 2016..
- De congrescommissie ondersteunen in de aanloop naar het EMDR Europe Congres in Den Haag (17 – 19 juni 2016) op het gebied van PR en communicatie.

Omdat de PR-commissie nog maar kort bij elkaar is, zijn bovengenoemde doelen een eerste aanzet voor 2016. In de loop van 2016 zullen er speerpunten aan toegevoegd worden.

Leden van de PRcie: Rik Knipschild, Kristel Bijen, Linda Ermers, Marike van de Hel, Tamara Konings, Doenja van Leeuwarden, Bianca Muller, Birgit Booij, Mischa Franck, Wendy Kok, Harmien Koopmans, Henriëtte van de Meijden, Inge Siebe.

DEEL VII Verslag wetenschapscommissie

De wetenschapscommissie heeft tot doel het onderzoek naar EMDR te bevorderen. Ze doet dit door onderzoeken te beoordelen en subsidie toe te kennen aan kwalitatief goede studies. De wetenschapscommissie heeft hiervoor het mandaat van het bestuur. Bij de besluitvorming over subsidie toekenning, nemen de leden van de wetenschapscommissie die betrokken zijn bij de aanvraag niet deel aan de besluitvorming. Verder organiseert de commissie de *research tracks* op het jaarlijkse congres en andere onderzoeksgelateerde bijeenkomsten of symposia.

Hellen Hornsveld heeft de wetenschapscommissie verlaten in verband met haar *sabbatical*. De commissie is uitgebreid met Suzanne van Veen. Haar inbreng wordt zeer gewaardeerd. De overige leden zijn Yanda van Rood, Carlijn de Roos, Ad de Jongh en Leonieke Kranenburg. Leonieke heeft het voorzitterschap van Yanda overgenomen.

VEN onderzoekssubsidies 2015

Per jaar is er twee keer de mogelijkheid tot het indienen van subsidie-aanvragen. Het maximaal aan te vragen bedrag is €5000 per kalenderjaar en er kan per studie maximaal voor drie achtereenvolgende kalenderjaren subsidie worden aangevraagd. In totaal zijn er dit jaar negen aanvragen ingediend. Hiervan zijn er vijf gehonoreerd, drie hebben een uitnodiging ontvangen om een aangepast voorstel bij een volgende ronde in te dienen en één voorstel is afgewezen. Dit bij elkaar maakt dat er dit jaar in totaal slechts een deel van het voor subsidie beschikbare bedrag is toegekend. Hieronder het overzicht van de onderzoeksvorstellen die dit jaar zijn gehonoreerd.

1. W.Markus. From feasibility to efficacy: the use of Eye Movement Desensitization and Reprocessing (EMDR) to reduce craving and drinking behaviour in alcohol dependent outpatients - A multiple baseline study and RCT. €5000.
2. S. Matthijssen & L.Verhoeven. EMDR bij auditieve hallucinaties & de effecten van modaliteitsspecifiek belasten. €2164,70.
3. M.van Buuren & M.J. Nijdam. Een digitale applicatie om de efficiëntie van traumagerichte psychotherapie te vergroten onder patiënten met PTSS: een pilot gerandomiseerde gecontroleerde trial van de EMD app. €5000.
4. M. Rikkert. EMDR bij Tinnitus. Een onderzoek naar de effectiviteit van EMDR bij het verminderen van de ernst en impact van tinnitus. €5000.
5. I. Verhagen. The efficacy of Eye Movement Desensitization and Reprocessing on Post-Traumatic Stress Disorder symptoms in persons with mild to borderline intellectual disability: A multiple baseline study. €5000.

Verder is van belang om de studie van E.W.C. Aendekerk en E.M.W.J. Utens 'Eye Movement Desensitization and Reprocessing (EMDR) bij kinderen met een lichamelijke aandoening en een onverwerkt medisch gerelateerd trauma', die in 2014 werd gehonoreerd te vermelden. Ondanks een groot en eerder toegekend subsidiebedrag, bleek het lastig aanvullende financiering te vinden. Mede dankzij de toezegging van de VEN en de opbrengsten van de VEN-lopers voor *Stichting Hartekind* bij de Dam-tot-Damloop, kon deze studie toch doorgang vinden.

Wijzigingen voor subsidie in aanmerking komende posten

De posten die voor subsidie in aanmerking komen blijven beperkt tot bijkomende kosten. Een wijziging ten opzichte van het oude reglement is dat personele kosten nu wel voor subsidie in aanmerking kunnen komen, mits het gaat om onderzoeksassistenten of stagiaires in tijdelijk dienstverband en betaald op uurbasis. Ook moet voldoende aannemelijk gemaakt kunnen worden dat de taken/kosten waarvoor subsidie wordt aangevraagd geen deel uit kunnen maken van het takenpakket van de aanvragers zelf. Niet aanmerking voor subsidie komen personele kosten van personen in dienstverband bij instellingen betrokken bij het onderzoek.

Researchtrack en onderzoeksprijs

De wetenschapscommissie organiseerde het afgelopen jaar voor de derde keer een *research track* voor het Nederlandse congres. De gepresenteerde onderzoeken bleken een mooie combinatie van fundamenteel onderzoek naar werkingsmechanismen en toepassingen in de praktijk. De presentaties werden beoordeeld en er werden prijzen toegekend. 'De Pluim' voor een goede presentatie van uitstekend en vernieuwend onderzoek ging naar Suzanne van Veen voor haar onderzoek naar de snelheid van oogbewegingen. De 'Tegenwind', de aanmoedigingsprijs voor goed onderzoek dat in niet-academische suboptimale omstandigheden tot stand is gebracht werd dit jaar niet uitgereikt. Reden hiervoor was dat in alle gevallen de studie voldoende goed was ingebed in een academische setting. Bij de plenaire prijsuitreiking werd daarom expliciet de oproep gedaan aan de leden die werkzaam zijn in klinische praktijk om het doen van onderzoek op zijn minst te overwegen.

DEEL VIII Verslag Special Interest Groups (SIGs)

Jaarverslagen SIGs over 2015

SIG EMDR en Ouderen

De SIG EMDR Ouderen is in 2013 met 5 leden van start gegaan. Eind 2015 zijn wij met 13 leden. Allen hebben zowel de basis- als vervolgcursus bij de VEN gevolgd. 3 leden zijn EMDR practitioner, 3 zijn in opleiding tot practitioner. De leden zijn werkzaam in de sector VVT (Verpleging, Verzorging & Thuiszorg), de Specialistische GGZ Ouderen en in de Basis GGZ.

Doelen SIG

De SIG Ouderen wil zich richten op de toepassing van EMDR bij ouderen die vaak verhoogd kwetsbaar zijn door cognitieve stoornissen en/of beperkingen op lichamelijk gebied. De SIG wil onderzoeken welke mogelijkheden er zijn tot behandeling met EMDR van PTSS, complexe rouw, chronische pijn etc. bij deze doelgroep. Zijn er aanpassingen nodig op de basisprotocollen? Welke effecten hebben de behandelingen? Uiteindelijk wil de SIG bereiken dat er voldoende ouderenpsychologen expertise hebben in het uitvoeren van EMDR behandeling bij de doelgroep en dat ook ouderen de psychologische behandeling krijgen die zij nodig hebben.

Wij hebben als wens dat ouderenpsychologen die lid zijn van de VEN op de website en de verwijzlijst van de VEN als een aparte groep (net als kinderen en jeugd) vermeld staan, zodat zij gemakkelijk door zowel cliënten, verwijzers als leden te raadplegen zijn.

SIG- bijeenkomsten:

De SIG is 5 keer per jaar bij elkaar gekomen.

Presentaties:

Februari 2015: Symposium in Groningen met als titel: “wel of niet stabiliseren” workshop EMDR en ouderen door Lucinda Meihuizen

2-3-2015 Marja Vink: EMDR na hersenletsel. Onderwijsprogramma in de opleiding tot klinisch psycholoog, Utrecht

18-4-2015. Marja Vink en Wietske Soeteman: Verborgene PTSS bij ouderen. EMDR congres, Nijmegen

14-10-2015. Marja Vink: Behandeling van psychotrauma bij kwetsbare ouderen, Symposium Noordelijk Overleg Ouderenpsychiatrie (NOOP), Zuidlaren

8-9-2015 NIP sectie ouderenpsychologie regiogroep Arnhem/Nijmegen presentatie EMDR bij ouderen door Cindy van Emden

Publicaties:

Marja Vink (2015). Als je aan het verleden lijdt. Trauma's aanpakken met EMDR. Denkbeeld, Tijdschrift voor Psychogeriatric, 5, p. 6-9.

Marja Vink & Wietske Soeteman (2016, in druk). EMDR bij ouderen. Hoofdstuk 2 in: Praktijkboek EMDR II. Toepassingen voor nieuwe cliëntengroepen en stoornissen.

Wetenschappelijk onderzoek

Ellen Gielkens vanuit Mondriaan GGZ Te Limburg:

PTSS komt bij ouderen vaker voor dan dat het herkend of behandeld wordt. Het is een complexe diagnose met veel comorbiditeit op somatisch en psychiatrisch gebied. Veel voorkomend zijn bijkomende persoonlijkheidspathologie en cognitieve problemen. Er is onvoldoende onderzoek naar gerichte PTSS behandeling bij ouderen. Daarnaast zijn de effecten van succesvol behandelde PTSS voor comorbide klachten onbekend. De doelstelling van het onderzoek is eventuele verschillen tussen toepasbaarheid van EMDR behandeling bij PTSS bij volwassenen (20-60 jaar) en ouderen (>60 jaar) te onderzoeken. Verder wordt er nagegaan in hoeverre comorbide persoonlijkheidsstoornissen en cognitief functioneren het behandelresultaat voorspellen en wordt onderzocht of met een succesvolle EMDR behandeling niet alleen PTSS (grotendeels) in remissie is maar ook in hoeverre de ernst van de persoonlijkheidsstoornis en het cognitief functioneren zullen verbeteren.

Contactpersoon:

Lucinda Meihuizen, GZ psycholoog, werkzaam bij Zorgpartners Midden Holland te Gouda en bij PH Haastrecht te Oudewater.

Bereikbaar per mail: l.meihuizen@planet.nl of l.meihuizen@zorgpartners.nl

Leden SIG EMDR Ouderen:

Wietske Soeteman, Marieke Terwel, Marja Vink, Inge Siebe, Aram Tefsen, Annemarijke Ypma, Joke Winkel, Jessica Pijl, Ellen Gielkens, GZ psycholoog, Cindy van Emden, Kim Turksma, Milly Smit.

SIG EMDR en Verslaving

Jaarverslag 2015 SIG EMDR en verslaving

De SIG “EMDR en verslaving” is ontstaan na de keynote en workshop van Michael Hase bij het landelijke EMDR congres in 2008. De SIG telt, na een doorstart begin 2014, in 2015 ongeveer 15 trouwe leden. In 2015 zijn we twee keer bij elkaar gekomen tijdens bijeenkomsten van ongeveer 4 uur. Tijdens de bijeenkomsten is aandacht geweest voor een aantal vaste thema's: casuïstiekbesprekingen, reflectie op komend en lopend onderzoek, bespreking van ervaringen vanuit workshops e.d.

Afgelopen jaar 2015 is vooral aandacht besteed aan de presentatie van verschillende onderzoeken die lopen en gaan komen, daarbij hebben meerdere deelnemers interessant videomateriaal laten zien. Tijdens de bespreking en reflectie op de verschillende onderzoeken is ook aandacht besteed aan het uitwisselen van de praktijkervaringen van de SIG deelnemers met het klinisch protocol dat in 2014 is ontwikkeld door 2 SIG leden (Hellen Hornsveld en Wiebren Markus) Het protocol blijkt nog steeds een goede aanpak te zijn waarmee in de praktijk goed gewerkt kan worden.

Zoals bekend werken de leden van onze SIG met verslavingsproblematiek in brede zin, ze hebben bij voorkeur de vervoltraining gevolgd en zijn op de hoogte van het werk van Hase en eventuele anderen.

Philip Jonkers en Wiebren Markus, contactpersonen SIG EMDR en verslaving

SIG EMDR en ASS (Autisme Spectrum Stoornissen)

Jaarverslag SIG EMDR en ASS (Autisme Spectrum Stoornissen), 2015:

Deelnemers: Reinout Lievegoed, Liesbeth Mevissen, Herma Hagen, Vasthi Teeken, Esther Leuning, Petra Spuijbroek, Judith Westra, Anous Klein Schiphorst, Erica Pijpers, Ushi Koster Dirk VandenBerghe, Tatiana Brandsma en Nienke Boonstra.

In 2015 hebben zich weer 2 nieuwe leden aangemeld (Nienke en Tatiana). Nieuwe leden blijven welkom! (toelatingseis: vervolgcursus hebben gehad). Dit jaar waren er 4 bijeenkomsten van 2 uur op de woensdagochtend in Zeist. Per bijeenkomst waren minimaal 5 en maximaal 9 leden aanwezig. In de bijeenkomsten zijn diverse casussen besproken, hebben we naar elkaars video's gekeken en is meegedacht over elkaars behandelingen. Ook hebben we elkaar op de hoogte gehouden van ieders bezoeken aan congressen en workshops. We mochten 2 nieuwe practitioners verwelkomen in ons midden, Liesbeth werd supervisor en ook anderen bleven met veel verschillende opleidingen bezig, waarbij gezocht werd naar de verbinding met EMDR en ASS (psycho motore therapie, schema therapie, BEPP (beknopte eclecticische psychotherapie), en opleiding tot psychotraumatoloog).

Dingen die dit jaar tot stand gekomen zijn:

- Petra Spuijbroek heeft pictogrammen laten ontwikkelen voor en vanuit de SIG EMDR en ASS. Deze worden op de site van de VEN geplaatst en zijn voor iedereen te gebruiken. Ook handig voor kinderen en volwassenen met een verstandelijke beperking
- De bijdrage aan het Praktijkboek II werd afgemaakt door Esther Leuning
- Lisette Verhoeven (Dr. Leo Kannerhuis) en Ella Loobrecht-van Buuren (Dimence) hebben verteld over de wetenschappelijke onderzoeken naar EMDR bij ASS die op dit moment lopen. En hebben de SIG gevraagd mee te denken over/mee te werken aan de onderzoeken.

Contactpersoon: Esther Leuning, SIG EMDR EN ASS

SIG EMDR en Eetstoornissen

De SIG EMDR en Eetstoornissen is wat betreft ledenaantal gekrompen naar 5 leden, waarvan 4 practitioner. We zijn in 2015 4 keer bij elkaar geweest. We zouden graag meer practitioners uit de specialistische settings voor eetstoornissen erbij willen hebben. Pogingen om dit te realiseren zijn nog niet effectief gebleken. Er zijn blijkbaar nog niet veel EMDR-practitioners werkzaam binnen de gespecialiseerde instellingen voor behandeling van mensen met eetstoornissen. Ze zijn van harte uitgenodigd.

We hebben verder gewerkt aan het protocol EMDR voor mensen met Eetstoornissen. Renee Beer is hierin voortrekker. In het protocol worden verschillende mogelijkheden aangegeven voor toepassing van EMDR gericht op de verschillende aspecten van de eetstoornis, zowel uitlokkende als onderhoudende factoren.

Renee Beer heeft ook een hoofdstuk geschreven voor het protocollenboek van Marilyn Luber, waar het protocol op aansluit. Dit hoofdstuk is een vervolg op het eerdere hoofdstuk dat zij samen met Hellen Hornsveld heeft geschreven voor het Praktijkboek EMDR; Renee schrijft ook dit hoofdstuk in samenwerking met Hellen.

We streven ernaar dat het protocol meer gebruikt gaat worden in de instellingen voor ES. Met dat doel willen we graag dat het protocol getoetst wordt op effectiviteit en efficiëntie. Wat betreft onderzoek zijn er contacten met PsyQ Groningen en Den Haag. Vooralsnog zijn er geen concrete uitwerkingen of voorstellen van onderzoek. Leden van de SIG blijven bij de eigen cliëntenpopulatie vragenlijsten afnemen, waarbij de lichaamsbeleving een belangrijk item is. Deze voor- en nametingen gecombineerd met een consequente (consistente) wijze van EMDR aanbieden levert ons waardevolle klinische informatie.

Op het Europees congres 2016 zullen 2 leden van de SIG een presentatie verzorgen, ontwikkeld vanuit en met steun van de SIG.

Binnen de SIG-bijeenkomsten is er ook altijd ruimte voor casuïstiek en interventie.

Henriëtte van der Meijden, contactpersoon SIG EMDR en Eetstoornissen.

SIG EMDR en Psychose

Jaarverslag SIG Psychose 2015

De SIG is in 2015 drie keer bijeengekomen. In maart hebben we aan de hand van casuïstiek en onderzoek van Carlos Croes stilgestaan bij hoe EMDR uit te voeren gericht op de psychose zelf. In september hield David van den Berg een praatje over de allernieuwste bevindingen uit T-TIP waar een interessante discussie op volgde. In december ten slotte presenteerde Tonnie Staring zijn onderzoek naar COMET versus EMDR rechtsom bij zelfbeeldproblematiek bij angstpatiënten en gingen we in op de mogelijke betekenis van dit onderzoek voor behandeling van zelfbeeldproblematiek bij psychose.

SIG EMDR en Verstandelijke Beperking

De SIG EMDR en Verstandelijke Beperking – voortgekomen uit een al voor de start van de SIG's bestaande e-mailgroep gericht op wat toen nog Verstandelijke Handicap werd genoemd – bestaat inmiddels uit 139 leden: één meer dan eind 2014. Er zijn weliswaar meerdere nieuwe deelnemers toegetroten tot de SIG, maar ook enkele deelnemers afgevallen doordat zij niet langer voor de doelgroep werken.

Nog steeds houdt onze SIG de bijeenkomsten op de middag voorafgaande aan een netwerkvond van de VEN, zodat de leden die van ver komen deelname kunnen combineren en dus reistijd en -kosten besparen.

In 2015 vonden wederom 3 bijeenkomsten plaats, op 24 maart (voorafgaand aan de VEN-ledenvergadering), 17 september en 26 november.

Het aantal deelnemers was resp. 15, 8 (als gevolg van het erg laat bekend worden van de datum van de netwerkvond en dus de SIG-bijeenkomst) en 21.

Steeds werd casuïstiek besproken, waarbij alle drie bijeenkomsten in het teken stonden van EMDR bij zeer laag niveau cliënten, voortbordurend op het thema van de bijeenkomsten in 2014. Het gaat daarbij om mensen die niet alleen zelf geen beschrijving van een eventueel trauma kunnen geven en tijdens de behandeling ook moeilijk of niet verbaal feedback kunnen geven, maar die vaak ook forse problemen hebben op het gebied van de prikkelverwerking. Er wordt bijna steeds gebruik gemaakt van een (sterk) sturende Story Telling (naar Joan Lovett) en van de aanwijzingen voor EMDR bij preverbaal trauma zoals beschreven door o.a. Katie o'Shea.

Op 26 november heeft Gert Tharner zijn verhaal over de EMDR-behandeling van niet of nauwelijks sprekende cliënten, dat hij gehouden had tijdens het lustrum van de polikliniek van de Prinsenstichting, voor onze SIG herhaald en vooral ter discussie gesteld. Hij baseert zijn behandeling sterk op de Polyvagal theory van Stephan Porges (waarover ook in het laatste EMDR Magazine van 2015 werd bericht!).

Aan het begin van het jaar is tijdens de bijeenkomst van SIG-coördinatoren te kennen gegeven dat veel leden van de SIG het zeer zouden toejuichen wanneer wij Joan Lovett, naar

aanleiding van haar nieuwe boek *Trauma-Attachment Tangle: Modifying EMDR to Help Children Resolve Trauma and Develop Loving Relationships*, zouden uitnodigen voor het geven van een workshop in Nederland; in 2015 of wellicht tijdens de EMDR Europe Conference 2016 in Den Haag. Hiervan is het helaas niet gekomen, maar de wens is opnieuw uitdrukkelijk te kennen gegeven door de op 26 november aanwezige SIG-leden. Onze SIG wil graag deze uitnodiging verzorgen en heeft daartoe nu ook een bedrag op de begroting opgevoerd. Ook in 2015 hebben diverse leden van onze SIG tijdens EMDR-congressen, zowel nationaal als in Europees verband (Milaan), lezingen en workshops verzorgd over de toepassing van EMDR bij onze doelgroep en over lopend onderzoek op dat gebied. Reinout Lievegoed, coördinator SIG EMDR bij Verstandelijke Beperking

SIG EMDR en SFT

De SIG EMDR en SFT bestaat sinds 2010 en telt zo'n 30 leden. In 2015 zijn er, net als in de voorgaande jaren, vijf bijeenkomsten geweest van twee uur. Gemiddeld waren er tussen de 10 en 15 aanwezigen per bijeenkomst.

Naast nieuws over congressen en nieuwe ontwikkelingen, is er elke bijeenkomst aandacht besteed aan inhoudelijke thema's. Er zijn artikelen besproken over imaginaire rescripting en EMDR en schematherapie bij sociale fobie. Ook casuïstiek kwam aan de orde. Daarnaast hebben Hellen Hornsveld en Annemieke Driessen een praatje gehouden over EMDR en schematherapie, dat zij later op het EMDR congres in Nijmegen hebben gepresenteerd. Philip Jonkers heeft tot slot een presentatie gegeven over brainspotting.

Gedurende het jaar 2015 hebben twee van de SIG leden, te weten Hellen Hornsveld en Tilly Koolstra samen met Janie van Dijk het hoofdstuk 'EMDR en schematherapie' geschreven in het onlangs verschenen EMDR Praktijkboek deel 2.

Aan het eind van 2015 hebben Do Doeksen en Annemieke Driessen, resp. voorzitter en contactpersoon van de SIG, laten weten hun functies neer te leggen. Voor beide functies is een vacature.

Annemieke Driessen

SIG EMDR en Forensische Zorg.

In totaal hebben er 4 bijeenkomsten plaatsgevonden. De eerste werd voor een gedeelte verzorgd door Bert van Kampen met een casuspresentatie over de behandeling van een zedendader met PDD-NOS. Hij paste het Feeling State Protocol met succes toe. De rest van de bijeenkomst werden onderwerpen en vragen geïnventariseerd voor het komende jaar.

De tweede bijeenkomst was er gelegenheid om vrije casuïstiek te bespreken. Daarnaast praatte Nina de groep bij over het verloop van haar pilotstudie bij exhibitionisten op de Waag. De derde bijeenkomst stond in het teken van een presentatie van John Kersten met betrekking tot stalking; typologieën en de toepassing van EMDR. Aansluitend discussie over alternatieve en/of aanvullende technieken. De laatste bijeenkomst werd verzorgd door Hans-Jaap Oppenheim over "Kill the beast and Safe the child". Cognitive Interweaves toe te passen bij functionele emoties in het werken met slachtoffers gericht op de daders.

De maillijst van de SIG bevat 55 leden, dat is gelijk gebleven met vorige jaren hoewel er wat verloop is. De avonden werden bezocht door 10-20 mensen waarvan zo'n 10 mensen een vaste kern vormen, 75% daarvan werkt bij de Waag en 25% daarbuiten.

Contactpersonen: Nina ten Hoor en John Kersten.

SIG EMDR en Vroegkinderlijke Traumatisering

Terugblik 2015 en vooruitblik 2016

We zijn met 10 leden, komen 4 maal per jaar bijeen, opkomst is wisselend.

Een van onze doelstellingen van afgelopen jaar is geweest om een genuanceerd standpunt in te nemen in de ogenschijnlijke controverse: eerst stabiliseren versus direct traumaverwerking. We zijn –door middel van casuïstiek, klinisch ervaring- aan het beschrijven bij welke doelgroep je niet meteen kunt starten en beschrijven wat stabiliseren nu eigenlijk wel en niet inhoudt.

Dit heeft geleid tot het verzorgen van een inhoudelijke bijdrage rondom dit thema op de supervisorendag, januari 2016.

Komend jaar zal ook in teken staan van dit onderwerp en er zal een plan gemaakt worden voor kennisoverdracht rondom het onderwerp complex trauma/dissociatie aan andere EMDR-therapeuten.

SIG EMDR en Hoofdpijn

De SIG Hoofdpijn (opgericht in 2008) telde in 2015 21 actieve leden, waarvan 13 practitioner zijn en nog zo'n tien voormalige leden (waaronder ook practitioners), die nu nog belangstellend lid zijn.

In 2015 zijn er twee landelijke SIG bijeenkomsten geweest. De jaarlijkse verdiepingsdag is doorgeschoven naar 2016.

Tijdens de bijeenkomsten is tijd besteed aan actuele ontwikkelingen en inzichten rondom hoofdpijn en hoofdpijnbehandeling. Er was ook ruimte voor casuïstiekbespreking. Coosje Hordijk heeft in mei een casuspresentatie gehouden op het congres van de International Headache Society in Valencia. Binnen de SIG leeft al langer de wens onderzoek te doen, maar het ontbreekt ons helaas aan tijd en middelen. Astrid Rijkers is wel lid geworden van Nederlandse Hoofdpijn Vereniging (NVH), binnen Nederland de autoriteit op het gebied van hoofdpijnonderzoek en hoofdpijnbehandeling, en is november bij de wetenschappelijke jaarvergadering geweest, waarover zij heeft terug gekoppeld op de SIG bijeenkomst.

Er is een continue ontwikkeling m.b.t. het aanscherpen en verbeteren van het protocol en we verwachten begin 2016 een geheel herzien versie van het hoofdpijnprotocol voor volwassenen klaar te hebben. En er is afgelopen jaar hard gewerkt om een Hoofdpijnprotocol voor kinderen en adolescenten te maken. Dat ligt er nu en daar zijn we trost op!

Plannen voor 2016:

In de tweede helft van 2016 zal Astrid weer een training I-EMDR bij hoofdpijn geven. Hier is veel vraag naar. Er zijn tevens plannen voor het opzetten van een *psychologennetwerk behandeling Hoofdpijn* in het Noorden van Nederland. Coosje is daar bij betrokken.

Contactpersonen: Coosje Hordijk en Astrid Rijkers

SIG EMDR en Preverbaal Trauma

Bijeenkomsten: 4

Op 2 zaterdagen in juni en november, 2 bijeenkomsten per dag.

Dit is de aanwezigen goed bevallen, rust en verdieping is mogelijk. Ook nu weer kan niet iedereen aanwezig zijn.

Inhoud:

In het afgelopen jaar

hebben we als SIG onze plek verworven, notulen en informatie worden vanaf nu in de ICloud geplaatst en we hebben afstemming gezocht met de SIG die zich nu Vroegkinderlijk trauma noemt, om de overeenkomsten en verschillen te bepalen.

Afstemming: Nu de SIG Chronische traumatisering hun naam veranderd heeft in Vroegkinderlijk trauma rijst de vraag wat het verschil is tussen deze SIG en onze doelstellingen. We spreken af dit af te stemmen met Joany Spierings (vertegenwoordiger van deze SIG) om dit kort te sluiten.

Na dit overleg besluiten we in deze samenstelling verder te gaan, als een SIG PVT waarin de achtergrond, de effecten en de behandeling van traumatische vroegkinderlijke ervaringen in het preverbaal stadium het speerpunt van aandacht zijn, zowel bij kinderen als volwassenen. Er kan sprake zijn van chroniciteit, complex trauma of dissociatieve stoornissen en dan zal er aandacht voor zijn.

Zijn we het accent gaan leggen op theoretisch wetenschappelijke onderbouwing van vroegkinderlijk trauma. We hebben artikelen bestudeerd en besproken, elkaar geïnformeerd over congressen die rond dit thema zijn bezocht en boeksuggesties gedaan.

Hebben we aandacht besteed aan complexe casuïstiek: videomateriaal, casusconceptualisatie, vragen en feedback

In het komende jaar:

gaan we verder met wetenschappelijke cq theoretische fundering van preverbaal trauma, verdieping dmv artikelen, lezingen, experts, etc. Workshops cq artikel over preverbaal trauma.

SIG EMDR en Sensorimotor Psychotherapy

Deze SIG is gestart in november 2014. Er zijn vier bijeenkomsten geweest. De SIG heeft op dit moment 14 leden, waarbij we streven naar 25 leden. Voorwaarde voor deelname aan de SIG is het afgerond hebben van de EMDR opleiding en ten minste level I van SP afgerond te hebben. Nieuwe leden zijn welkom. We komen drie keer per jaar bijeen.

De oprichting en het van de grond trekken is gedaan door Femke Popma, Arina de Heer, Anneke Vinke en Puck van Groningen. Femke en Arina hebben de SIG verlaten, de eerste vanwege verschuivingen in haar takenpakket en de laatste vanwege pensionering. Anneke Vinke is vanaf najaar 2015 contactpersoon, zij is ook de coördinator van de SP opleiding.

De SIG onderzoekt mogelijke combinaties van EMDR en SP, waarbij we op dit moment de protocollen van beide behandelmethoden naast elkaar aan het leggen zijn en aan de hand van casuïstiek en ervaringen aan het discussiëren zijn hoe zaken in elkaar te vlechten zijn of juist niet.

Belangrijk punt daarin is of we EMDR en SP willen/kunnen integreren in een behandeling of behandelplan of dat we juist beiden sequentieel in moeten zetten om zo iedere methode optimaal tot zijn recht te laten komen.

SIG EMDR en Culturele diversiteit

De SIG 'EMDR en culturele diversiteit' heeft in 2015 vier overleggen gehad. Het bespreken van casuïstiek en hierin met elkaar meedenken is vast onderdeel van de bijeenkomsten. In het voorjaar is onder meer gesproken over het Hoofdstuk 'EMDR en culturele diversiteit' in het

Praktijkboek EMDR deel II van de hand van Harry van Els en Jeroen Knipscheer, en vervolgens aan het artikel: ‘ Cognitieve gedragstherapie bij allochtonen: een cultuur sensitieve benadering’ van dezelfde auteurs.

Momenteel staan er 8 personen op de deelnemerslijst. Dit jaar waren er met name in het najaar relatief veel afmeldingen, zodat de gemiddelde opkomst op 4 ligt. Uitbreiding van de SIG is dus welkom. In december 2015 kwam een vraag vanuit de Nederlandse Vereniging voor Psychotrauma waar ook plannen zijn om een SIG rond Culturele diversiteit op te richten. De mogelijkheid van samenwerking staat eind januari 2016 op de agenda.

SIG EMDR en Somatiek

De Special Interest Group EMDR en Somatiek is in 2015 opgericht door Merlijn van Eijk en Carlijn de Roos

Doel van de SIG Somatiek:

Verdiepen en ontwikkelen van kennis/deskundigheid t.a.v. het thema somatiek en EMDR als behandelvorm.

Het uitdragen van deze kennis en ervaring onder de psychologen die met deze doelgroep werkt .

Het faciliteren en mede creëren van netwerken die regionaal en via korte lijnen bekendheid geven aan (medisch) specialisten, zorg- en hulpverleners buiten de psychologische discipline over het herkennen en signaleren van onverwerkte traumatische ervaringen bij somatische symptomatologie.

Definitie:

Somatiek is een zeer breed begrip. Met de term somatiek verwijzen we naar: ‘alle lichamelijke klachten (verklaard en onverklaard). Hieronder vallen zowel psychische klachten die het gevolg zijn van een lichamelijke (chronische ziekte) als somatische onvoldoende verklaarde lichamelijke klachten (SOLK). De SIG wil de gemeenschappelijkheid in dit brede behandelingspectrum benadrukken.

Leden van de Special Interest Group:

Om de fundering van de SIG te kunnen leggen en borgen, start de SIG somatiek met een eerste verkennende startbijeenkomst. Deze VEN leden hebben ten minste de EMDR vervolstraining afgerond. Ruim de helft van de leden is Practitioner.

De SIG leden zijn enthousiaste EMDR collega's die werken binnen een ziekenhuis-, revalidatiesetting, SOLK poliklinieken/afdelingen, die de expertise van de andere leden wil vinden en in en rond zijn eigen instelling de kennis wil verspreiden over de relatie tussen trauma en somatiek.

Bijeenkomsten:

Ten aanzien van het verdiepen en uitdragen van kennis en ervaring komen de leden ongeveer 2 a 3 keer per jaar bij elkaar, Deze bijeenkomsten hebben een informerend karakter.

Er meldden zich aanvankelijk 37 collega's aan om lid te worden van de SIG.

2015. Er hebben 2 bijeenkomsten plaats gevonden.

1^e bijeenkomst:

De SIG EMDR en Somatiek gaat enthousiast van start op **2 juni 2015** met een bijeenkomst die naast kennismaking vooral tot doel heeft om de patientenpopulatie te definiëren. Vanwege velerlei somatische oorzaken zijn er slechts 14 collega's aanwezig. Aan de hand van twee presentaties formuleren we de bovengenoemde definities. Astrid Rijkens presenteert casuïstiek van een patient met somatoforme problematiek de discussie gaat daarbij over de verschillen en de overlappen tussen de SIG Somatiek en de SIG Hoofdpijn. Merlijn van Eijk presenteert een casus van een somatopsychische problematiek: psychisch lijden door medisch lijden, waarbij EMDR als interventie kan lijden tot klachten- en lastenverlichting.

2^e bijeenkomst:

De SIG komt met ongeveer 17 collega's bijeen rond het thema epilepsie en PNES (Psychogene Non Epileptic Seizures) Agnes Dommerholt en Ellen Lommers presenteren casuïstiek en Yanda van Rood geeft een beeld van de theoretische achtergrond. De bijeenkomst is zeer verhelderend en deskundigheidsbevorderend voor de meeste van de aanwezige leden. Planning voor 2016 gemaakt: presentatie over onderzoek Marian Rikkert over EMDR en Tinnitus.

SIG EMDR en Zwangerschap

Is in oprichting

SIG EMDR en ADHD

Is in oprichting

DEEL IX Verslag protocollencommissie

Verslag Protocollencommissie 2015

De protocollencommissie bestond 2015 uit Indra Spierts, Tilly Koolstra, Marion van Schaik en Franka Groote (voorzitter). De commissie heeft in 2015 eenmaal vergaderd. Tijdens de periode van de evaluatie van de protocollen was er veelvuldig overleg per email.

In juni is gestart met de evaluatie ronde 2015 van de volwassen protocollen en formulieren en in september met de van K&J. De volgende protocollen zijn geëvalueerd eerst door de supervisors en daarna door de auteurs:

- Standaard protocol & Kinder- en jeugd protocol
- Linksom protocol & K&J versie
- Rechtsom protocol + Voorbereidingsformulier kernopvattingen & K&J versie
- RDI protocol & K&J versie
- Blauwdruk casusconceptualisatie & Toelichting casusconceptualisatie

Bij elke evaluatieronde let de commissie op de volgende punten:

- Het "up to date" houden: wat zijn de nieuwe inzichten/ onderzoeksresultaten die zo mogelijk kunnen worden verwerkt.
- Het gebruikers gemak verbeteren: welke knelpunten kunnen worden opgelost.
- Het verbeteren van taal- en typefouten.

Vanuit de supervisors werden geen grote punten meer mb.t. de protocollen voor volwassen genoemd die aanpassing behoeften. Vanuit de auteurs zijn alleen nog een aantal verbeteringen aangebracht in het Standaard protocol.

Ook de K & J versies die in het najaar zijn geëvalueerd hebben geen nieuwe aanpassingen meer opgeleverd. Wel wordt het standaard protocol K&J nog aan gepast aan de veranderingen in het volwassen standaard protocol.

Verder is er gewerkt aan het aanpassen van het practitioner supervisiebeoordelingsformulier dat aangepast moet worden aan de nieuwe opleidingseisen en aan moet sluiten op de differentiatie volwassenen en kinderen-jeugd. Het format voor de nieuwe formulieren is klaar. De toetsing hiervan door opleidingscommissie en bestuur zal plaats vinden voorjaar 2016.

Het komende jaar zal er opnieuw een evaluatieronde plaats vinden waarbij de supervisors en supervisors i.o. om hun feedback gevraagd wordt, de evaluatieronde zal in juni starten. Namens de protocollencommissie, Franka Groote (voorzitter)

DEEL XI Verslag penningmeester

Toelichting financieel overzicht 2015.

2015 is met een winst van € 23.191 afgesloten terwijl we 0 euro hadden begroot. Er moet een kleine kanttkening bij.

Er was een bedrag van € 43.573 gereserveerd voor subsidie wetenschappelijk onderzoek (het jaarlijks gereserveerde bedrag van €30.000 plus het restant van 2014 € 13.573). Van dit bedrag is slechts € 21.325 uitgeven. Het positieve verschil van € 22.248 zal in de begroting van 2016 worden opgeteld bij het jaarlijks gereserveerde bedrag van € 30.000 euro.

Deze post in ogenschouw nemend hebben we in wezen een winst van € 23.191 – € 22.248 = € 943 gemaakt.

De inkomsten en uitgaven in 2015 met betrekking tot het Europese congres in 2016 komen op de begroting van 2016.

De inkomsten in 2015 zijn € 339 lager uitgevallen. De afzonderlijke posten laten geen opmerkelijke verschillen zien tussen de begrote bedragen en de daadwerkelijk binnengekomen bedragen.

De uitgaven waren € 23.530 euro lager dan was begroot. De belangrijkste verschillen worden aangestipt.

Er is minder uitgeven aan:

1. de supervisoropleiding. Deze is verschoven naar 2016 (€ 3.500).
2. de al genoemde subsidiering wetenschappelijk onderzoek (€ 22.248.)
3. declaraties voor de nieuwe website (€ 7.500) en PE-online (€ 8.100) komen pas in 2016.
4. automatisering (€ 9.453).

Er is meer uitgegeven aan:

1. netwerkbijeenkomsten (€3.986). Er zijn meer bijeenkomsten gehouden in het Noorden en Zuiden van het land. Dat is een goede ontwikkeling, daar willen we zeker mee doorgaan.
2. door het grotere aantal leden stijgen ook de kosten voor het EMDR Journal (€ 3.780)
3. we hebben de accountant meer moeten raadplegen vanwege het 'BTW vraagstuk' (€ 3.514).
4. bestuursondersteuning (€ 16.057). De overgang naar de nieuwe verenigingsstructuur heeft veel meer voeten in aarde gehad dan we hadden kunnen inschatten. Professionele ondersteuning was onontbeerlijk.

Ondanks de vele taken die het secretariaat er het afgelopen jaar bij heeft gekregen, lijken de automatiseringsinvesteringen haar vruchten af te werpen. De gemiddelde kosten secretariaat per lid (uitgaven secretariaat gedeeld door het aantal leden) zijn het afgelopen jaar gedaald! Buvo, onder leiding van Desiree van Balen, heeft opnieuw ongelooflijk goed en kwalitatief zeer hoogstaand werk geleverd. Gemiddelde kosten secretariaat per lid

2011	2012	2013	2014	2015
€ 31,36	€ 30,95	€ 35,99	€ 37,04	€ 34,19